

פיתוח שיטה למיגור התופעה של זיהומים צולבים בין דגימות במעבדה לפתולוגיה

ד"ר אורנה שרף, סופי סגל, ד"ר רותם קרמונה, נטליה זלוטניק, ד"ר נטלי אייזנברג

הכנס השנתי החמישי לאיכות ומצוינות מקצועית במעבדות המערך הארצי בכללית

רקע

דגימת רקמה עוברת תהליך ארוך משלב הנטילה עד לקבלת חתך אבחנתי. חלק משלבי העבודה הם:

- בתחנת "קבלת חומר" - העברת הדגימה ממיכל האיסוף המגיע מהמחלקה לקסטה ייעודית לצורך תהליך הקיבוע.
- בתחנת "הכנת בלוקים" - העברה של הדגימה, לאחר תהליך הקיבוע, מהקסטה לתבנית מתכתית לצורך הכנת בלוק פרפין. כיום, להעברת הרקמה בתחנות אלו, נעזרים בפינצטות ותבניות מתכתיות רב פעמיות, כשבין דגימה לדגימה מנקים את הכלים משאריות רקמה.

המונח זיהומים רקמתיים צולבים מתייחס לנוכחות של שאריות רקמה מקרוסקופיות שעלולות לעבור בין דגימות בשלבי העבודה השונים. תופעת הזיהומים הרקמתיים הצולבים ידועה בספרות המקצועית ב- 0.6-3% מהמקרים ולרוב ניתנת לזיהוי בצורה קלה על ידי בדיקה מיקרוסקופית.

יחד עם זאת, קיימים מצבים בהם יש קושי להבדיל בין הזיהום לרקמה עצמה שעלול להשפיע על האבחנה הסופית. המעבדה לפתולוגיה בסורוקה יזמה תהליך חדש בתמיכתה של הנהלת בית חולים: רכישה של מספר רב של פינצטות ותבניות מתכתיות, אשר תואם את מספר דגימות המגיעות למכון מידי יום. כל פינצטה או תבנית משמשת לדגימה אחת בלבד ולא ממוחזרת בין דגימות של מטופלים. שיתוף פעולה היעיל עם המערך לאספקה סטרילית מאפשר ניקוי יסודי של כלי העבודה מידי יום והחזרתם למעבדה.

מטרות

צמצום תופעה של הזיהומים הצולבים הרקמתיים בין מטופלים בשלב קבלת הדגימות והכנת בלוק פרפין על ידי שימוש חד פעמי בכלי עבודה בתחנות הרלוונטיות.

תהליך

סיכום ומסקנות

תופעה של זיהום רקמתי צולב זוהתה במכון לפתולוגיה בסורוקה ב- 0.024% מהמקרים. לפני תחילת הפרויקט של שימוש חד פעמי וניקיון כלים, 61% מתוך המקרים שנמצא בהם זיהום רקמתי צולב, הראו כי סיבת השורש העיקרית נמצאת בתהליכי דיגום רקמה והכנה של בלוק פרפין. נכון להיום, מתחילת השימוש בכלים רב פעמיים נקיים בתחנה אחת, אחוז המקרים עם זיהום רקמתי צולב ירד ל- 12.5%. כך שהצטיידות בכלים כירורגיים חד פעמיים בתחנות נוספות תאפשר מיגור של התופעה לצמיתות.